

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5319201996
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5319201996.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Vladimíra Topoľančíka, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ T. J., nar. XX.XX.XXXX, 2/ N. J., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom H. XXX, XXX XX H., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: matka G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX, XXX XX H., zastúpená obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária M Kojtalová, s. r. o., so sídlom Antona Bernoláka 51, 010 01 Žilina, IČO: 47 258 608 a otec G. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B., zastúpený obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, o návrhu matky na zvýšenie výživného, v konaní o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 8P/26/2019-257 zo dňa 05. júna 2020, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 8P/26/2019-257 zo dňa 05. júna 2020 vo výroku III. potvrdzuje.
- II. Rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 8P/26/2019-257 zo dňa 05. júna 2020 vo výrokoch I., II. a IV. zrušuje a vec v tomto rozsahu vracia Okresnému súdu Čadca na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Čadca (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 11P/73/2017-185 zo dňa 13.12.2017 v časti týkajúcej sa výživného na maloletú T. J. tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej T. sumou 180,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 29.07.2019 (výrok I.), pričom splatné výživné za obdobie od 29.07.2019

do 05.06.2020 spolu vo výške 665,80 eur uložil uhradiť otcovi spolu s bežným výživným v pravidelných mesačných splátkach po 50,- eur, počnúc právoplatnosťou rozsudku, až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich (výrok II.). Súčasne návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého N. J. zamietol (výrok III.). Napokon o trovách konania rozhodol, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil tým, že matka sa návrhom, podaným na súde prvej inštancie dňa 29.07.2019, domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 11P/73/2017-185 zo dňa 13.12.2017, ktorým bolo naposledy rozhodnuté o výživnom na maloleté deti T. a N., keď požadovala zvýšenie výživného u maloletej T. zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur a u maloletého N. zo sumy 100,- eur na 200,- eur mesačne. Dôvodila zmenou pomerov, ktorá nastala od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti nielen na strane maloletých detí ako oprávnených, ale i na strane otca ako povinného, ktorý sa zamestnal v Národnej diaľničnej spoločnosti Slovensko. Maloletá T. navštevuje 2. stupeň základnej školy, 5. ročník, maloletý N. navštevuje 1. stupeň základnej školy, v dôsledku čoho sa zvýšili nevyhnutné náklady i na pokrývanie ich vzdelávacieho procesu. Postupom veku vzrastajú i náklady na zabezpečenie ošatenia, obuvi, vzrástli i výdavky súvisiace

so záujmami a aktivitami maloletých detí (plávanie, knižnica). Zvýšili sa i náklady na uspokojenie bežných životných potrieb detí, ako strava, hygiena. Nepochybne dochádza i k rastu spotrebiteľských cien. Maloletá T. zároveň vyžaduje i zvýšené náklady na zdravotnú starostlivosť - na okuliare, ktoré nosí už zhruba 3 - 4 roky, ktoré jej mení podľa potreby, zhruba raz ročne. Matka spoločne s maloletými deťmi žije v pridelenom nájomnom sociálnom byte v obci H.. Je bezpodielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti - rozostavaného rodinného domu, z užívania ktorého bola zo strany otca maloletých detí ako druhého bezpodielového spoluvlastníka vylúčená a v užívaní ktorého jej je i bránené. Pravidelné mesačné náklady špecifikovala nasledovne: nájomné 179,- eur, strava 300,- eur (spoločné náklady celej domácnosti), energie a služby spojené s bývaním 35,- eur, plyn 35,- eur, voda 35,- eur, koncesionárske poplatky 4,60 eur, satelitná televízia 12,- eur, internet 10,- eur, poplatok za komunálny odpad 5,- eur, strava maloletých detí v školskom zariadení 50,- eur, záujmová činnosť maloletých detí - krúžky 15,- eur, 7,50 eur u maloletej T. na tanečný krúžok, školské potreby a pomôcky 10,- eur, poplatok v školskom klube u maloletého N. 10,- eur, lieky a zdravotná starostlivosť 25,- eur, okuliare pre maloletú T. 100,- eur ročne, životné poistenie v prospech každého dieťaťa po 20,- eur, ošatenie a obuv 100,- eur, hygienické potreby 20,- eur, hračky, knihy, kultúrne a iné spoločenské aktivity 20,- eur, cestovné 20,- eur, telefón 6,- eur. T. má i ekzém, potrebuje masť Excipial jedenkrát mesačne za 15,- eur, už aj menštruje, tento výdavok predstavuje 5,- eur mesačne. N. je zdravý. Deti užívajú len vitamíny. Žiadne lieky nie sú povinné pravidelne užívať. Matka má však i nečakané výdavky, napríklad na N., ktorý absolvoval plavecký kurz, ktorý stál 30,- eur, bude mať aj prijímanie, školu v prírode. T. bude mať lyžiarsky výcvik. Celkovo preukázateľne oprávnené náklady maloletých detí sú 400,- eur na každé z nich. Matka je samostatne zárobkovo činnou osobou, príjem z výkonu podnikateľskej činnosti je jej jediným zdrojom príjmu. Tento nedosahuje ani príjem zodpovedajúci minimálnej mzde. Matka má absolvovanú Obchodnú akadémiu v Čadci, jej zdravotný stav je dobrý. Zvažuje často ukončenie podnikania. Poberá tiež prídavky na maloleté deti spolu vo výške 48,68 eur mesačne. Náklady spojené so starostlivosťou, výchovou a výživou detí. Keďže náklady

na zabezpečenie ich životných potrieb prevyšujú jej príjem, túto situáciu zvláda výlučne za pomoci a podpory svojej rodiny. Tiež uviedla, že podstatnou okolnosťou vedúcou k stanoveniu rozsahu vyživovacej povinnosti v konaní pod spis. zn. 11P/73/2017 v úhrnnej sume 220,- eur bolo vyhlásenie otca o prevzatí všetkých finančných záväzkov vzniknutých počas trvania manželstva, ktoré učinil pri uzatvorení a následnom schvaľovaní rodičovskej dohody. Poukázala tiež na to, že otec pracuje v ich garáži, kde opravuje autá, je automechanik. Matka má dokonca vedomosť, že otec chodí spolu so svojou skupinou hrať na rôzne akcie. Podniká v spoločnosti Š-ATS, s.r.o. a podniká i s odľahovou službou, hoci na poľských evidenčných číslach, ale zo všetkých týchto činností má príjem. Matka podala návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Konanie je vedené na Okresnom súde Čadca pod spis. zn. 16C/19/2019. Otec jedenkrát v marci 2020 prispel na tábor, na ktorý idú deti prvýkrát, 200,- eur a T. kúpil školský batoh. Inak neprispieva nad rámec výživného. Od podania návrhu otec uhradil všetko výživné, v zmysle posledného rozhodnutia súdu ho plní pravidelne, riadne. Celkovo preukázateľne oprávnené náklady maloletých detí sú 400,- eur na každé z nich. Na ich úhrade sa podieľajú rovnakým dielom obaja rodičia. Matka sa o deti stará a vychováva ich permanentne, čo vyplýva i zo samotného vyjadrenia otca

na predchádzajúcom pojednávaní, preto nemôže realizovať tiež svoju prácu, ako by chcela, napríklad vykonávať nočné zmeny a podobne. Matka musela opustiť spoločnú domácnosť, nájsť si nové bývanie, v súvislosti s ktorým jej vznikol nový výdavok vo výške 180,- eur, ktorý je výdavkom primeraným.

3. Na výzvu súdu matka vo vzťahu k výdavkom na maloletú T. zhrnula ich špecifikáciu nasledovne: titulom bývania 59,67 eur (170,- eur : 3), titulom nákladov spoločnej domácnosti 133,33 eur (400,- eur : 3), strava v školskom zariadení 8,60 eur mesačne, záujmová činnosť - krúžok tanečný (zumba) 7,50 eur mesačne, školské potreby 10,- eur mesačne + 5,- eur (100,- eur ako spoločný náklad pre obe deti na začiatku školského roka : 2 = 50 : 10 mesiacov = 5,- eur), lieky a zdravotná starostlivosť 20,- eur + 10,- eur okuliare, životné poistenie 20,- eur, ošatenie a obuv 80,- eur, hygienické potreby 20,- eur, hračky, knihy, kultúrne a iné spoločenské aktivity 15,- eur, cestovné 10,- eur, telefón 3,- eur, údržba domácnosti (pracie, čistiace prostriedky a podobne) 10,- eur (30,- eur ako spoločné náklady : 3).

4. Otec maloletých detí vo vyjadrení k návrhu nesúhlasil s návrhom, keďže od posledného rozhodnutia nenastali také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali jeho zmenu. Ani uňho nedošlo k takému zvýšeniu mzdy, aby mohol platiť zvýšené výživné. Jeho príjem je približne stále rovnaký, a to zhruba 700,- eur - 800,- eur mesačne tak, ako to vyplýva zo správy jeho zamestnávateľa. Niekedy dostáva odmenu raz za tri, niekedy raz za štyri mesiace. Nie vždy je odmena v rovnakej výške. Z tohto platu platí výživné, ktoré považuje za primerané. Navyše spláca spoločný záväzok vo výške 855,- eur mesačne. Už v čase

posledného rozhodnutia všetky úvery a hypotéku platil on. Ak by splátky neuhradil, došlo by k speňaženiu majetku

za nevýhodných podmienok, a teda k zhoršeniu majetkovej situácie, čo nie je ani v záujme matky, ani detí. Tiež má exekúciu, na ktorú uhrádza 150,- eur mesačne. Matka maloletých detí neprispieva na údržbu a vykurovanie rodinného domu, ktorý je predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, všetky náklady spojené s jeho údržbou hradí on. Svoje výdavky konkretizoval nasledovne: energie 400,- eur ročne (33,33 eur mesačne), daň z nehnuteľnosti 87,- eur ročne (7,25 eur mesačne), zákonná poisťka 34,06 eur štvrťročne (11,35 eur mesačne). Je síce konateľom obchodnej spoločnosti, ktorá má sídlo v mieste jeho bydliska, tá však už rok nevykonáva žiadnu činnosť. Nikoho v súčasnosti nezamestnáva. Výdavky, resp. náklady na hospodársku činnosť, vyplývajúce z účtovnej závierky za rok 2018 vo výške 16.600,- eur, sú výdavkami na lacné pracovné nástroje, ktoré má u seba v garáži. V čase posledného rozhodnutia mal príjem z podnikania zhruba 800,- eur - 1.000,- eur mesačne, nepostačoval mu však. V roku 2019 to bolo pár faktúr v hodnote vyše 200,- eur. Od mája 2019 nevystavil žiadnu faktúru. Šlo o posledné zákazky. V súčasnosti je jeho príjem necelých 800,- eur v čistom. Ani tento príjem mu nepostačuje, pomáha mu sestra a rodičia. Sestra je invalidná dôchodkyňa, ale pracuje v maminej firme, pomáha jej v podnikaní. Uvedené uviedol aj vo vzťahu k vkladu v hotovosti v januári 2019 vo výške 1.150,- eur

na svoj účet. Je automechanik, túto prácu však okrem pracovnej doby u zamestnávateľa nevykonáva. V spoločnej domácnosti žije s D. E., je však len priateľka. Elektrinu, kúrenie platí sám, ona prispieva na drogeriu a potraviny. Deťom kupuje darčeky

na Vianoce, narodeniny, aj nejaké veci, keď potrebujú, napríklad slúchadlá, korčule, plutvy, náušnice, ruksak. Keď šli na dovolenku, prispel jednorazovo okolo 120,- eur alebo 130,- eur. Aj na školské potreby prispel okolo 100,- eur - 120,- eur. Keď nekúpi to, čo potrebujú, on, kúpi im jeho sestra alebo matka. Vo vzťahu k vlastníctvu odťahového vozidla, ktoré je nepojazdné zhruba rok a pol, uviedol, že má poľské evidenčné číslo, nedá sa používať, lebo má prepadnuté číslo, nevie ho ani predat'. Vo vzťahu k pracovným nástrojom v jeho garáži uviedol, že ide o zariadenia, ktoré zakúpil ešte v čase, keď podnikal. Nad predajom aj uvažoval, ale je ťažké niekomu už použité stroje predat'. Každý automechanik si kúpi radšej nové. Je pravdou, že je členom kapely Trio band, hostuje v nej. Má príjem 30,- eur za hranie chodníkov a začiatok hry v sále. Niekedy hrá 2-3 hodiny, niekedy zostane celú noc. Tiež uviedol, že nepravidelne prispieva nad rámec výživného, zhruba 30,- eur - 40,- eur mesačne. Pokiaľ ide o jeho výlučné vlastníctvo, vlastní pozemok, na ktorom stojí ich rodinný dom a vozidlo Ford Mondeo, rok výroby 2008. Výdavky špecifikované matkou považuje za značne nadhodnotené. Matka tvrdí minimálnu mzdu a výdavky na každé z detí špecifikuje vo výške 400,- eur. Deti by mali mať rovnakú životnú úroveň ako ich rodičia. Preto možno hovoriť aj o nesprávnom nakladaní s finančnými prostriedkami matkou.

5. Kolízny opatrovník v správe uviedol, že matka spolu s deťmi býva v 3-izbovom nájomnom byte. Pracuje ako SZČO, vlastní malý obchodík na Svrčinovci. Maloleté deti navštevujú 3.

a 6. ročník Základnej školy vo H., do školy dochádzajú pešo, stravujú sa v školskej jedálni. Maloletá T. nosí dioptrické okuliare. Matka uviedla, že s deťmi sa otec stretáva nepravidelne, výživné plní v sume 220,- eur mesačne. Otec sa vyjadril, že uhrádza spoločnú hypotéku v sume 860,- eur mesačne. Pokiaľ má deti u seba a tie potrebujú nejaké veci, nemá problém im ich zakúpiť. V súčasnosti pracuje v Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. a pomáha sestre v podnikaní. V závere správy kolízny opatrovník uviedol, že v uvedenom konaní ponecháva rozhodnutie na úvahe súdu, s prihliadnutím na príjmy a výdavky oboch rodičov.

6. Súd prvej inštancie ďalej vychádzal z nasledovných skutkových zistení. Rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 11P/73/2017-185 zo dňa 13.12.2017 bolo manželstvo rodičov maloletej T. a N. rozvedené, deti zverené do osobnej starostlivosti a výchovy matky a otcovi uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej T. sumou 120,- eur mesačne a na výživu maloletého N. sumou 100,- eur mesačne. Styk otca s maloletými deťmi Okresný súd Čadca neupravil. Z potvrdenia o návšteve školy spisu mal súd prvej inštancie zistené, že maloletá T. je v školskom roku 2019/2020 žiačkou 6. A triedy a maloletý N. žiakom 3. A triedy Základnej školy vo H.. Z výsledku lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplynulo, že matka je od 01.07.2007 samostatne zárobkovo činnou osobou s vymeriavacím základom 477,- eur mesačne a otec je zamestnancom Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s.

od 01.04.2018 s vymeriavacím základom v rozpätí od 454,61 eur až do 1.353,41 eur. Z potvrdenia Daňového úradu Žilina zo dňa 26.08.2019 súd prvej inštancie zistil, že matka podala daňové priznanie za rok 2017 i 2018. V roku 2017 predstavovali jej príjmy zo živnosti 45.982,61 eur a výdavky 44.623,07 eur, základ dane 1.833,70 eur. V roku 2018 príjmy zo živnosti matky predstavovali 45.348,81 eur a výdavky 45.156,69 eur, základ dane 192,12 eur. Uvedené skutočnosti vyplynuli i z daňových priznaní predložených samotnou matkou. Z obchodného registra vyplynulo, že otec je jediným konateľom a

jediným spoločníkom spoločnosti Š-ATS, s.r.o. so sídlom Čadečka 620, teda na adrese trvalého pobytu otca. Otec v konaní predložil i 9 faktúr vystavených uvedenou spoločnosťou Š-ATS, s.r.o. v roku 2018 a 4 faktúry v roku 2019, všetky 4 splatné v mesiaci máj 2019, dôvodiac, že šlo o faktúry naposledy vystavené uvedenou spoločnosťou. Predložil i účtovnú závierku za rok 2018, z ktorej vyplývali výnosy z hospodárskej činnosti spolu vo výške 17.303,- eur, náklady

na hospodársku činnosť spolu v sume 16.600,- eur, a teda výsledok hospodárenia 703,- eur. Pripojil i potvrdenie o podaní daňového priznania za rok 2018, z ktorého vyplynul základ dane 2.067,62 eur. Z potvrdenia zamestnávateľa otca zo dňa 27.08.2019 vyplynulo, že čistá mzda otca za obdobie od apríla 2018 do júla 2019 predstavovala spolu 9.136,90 eur, v priemere 572,- eur mesačne. Z listinných dôkazov predložených matkou k jej tvrdeniam ohľadom jej pravidelných výdavkov mal súd prvej inštancie ďalej zistené, že matka

za obdobie od 01.10.2018 do 05.03.2019 uhradila za vodné a stočné 153,29 eur. Na základe rozhodnutia obce č. 358/2019 bol matke za rok 2019 vyrubený miestny poplatok

za komunálne odpady a drobné stavebné odpady vo výške 56,94 eur, ktorý matka uhradila. Ďalej matka preukázala plnenie ročného poistného vo výške 242,64 eur na každé dieťa jednotlivo, tiež ročné poistné 33,09 eur titulom poistenia domácnosti, poistné 31,24 eur mesačne na individuálne zdravotné poistenie matky. Ďalej matka predložila i rozpis preddavkových platieb za dodávku a distribúciu elektriny s mesačnou zálohou na elektrinu vo výške 35,- eur, tiež úhrady plynu na základe zmluvy o združenej dodávke plynu a nájomné vo výške 179,- eur podľa zmluvy o nájme bytu zo dňa 28.09.2018. Otec detí preukazoval plnenia úverov či hypotéky (napríklad v mesiaci január 2019 šlo o splátky piatich úverov) výpisom z účtu. Ďalej dlhy voči SSE, a. s. vo výške 400,50 eur z februára 2019, či nedoplatok dane z nehnuteľnosti za rok 2019 vo výške 87,42 eur, nesplnenie poistného v prospech Generali poisťovne, a. s. vo výške 34,06 eur, vyrubenie dane z nehnuteľnosti vo výške 87,42 eur ročne, zakúpenie paliva v roku 2019 za cenu 581,80 eur, plnenie výživného v rozsahu 220,- eur. Z výpisu z účtu jeho otca J. J. vyplynulo, že dňa 27.02.2020 poukázal

na účet matky maloletých sumu 205,- eur. Vo vzťahu k uvedenej úhrade uviedol, že šlo o úhradu tábora z peňažných prostriedkov jeho otca.

7. Súd prvej inštancie v ďalšom citujúc ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“) uviedol, že s poukazom na predmet konania zameril svoje dokazovanie na zisťovanie a preukázanie podstatných zmien, ktoré nastali u maloletých detí ako oprávnených z vyživovacej povinnosti, ich matky, do starostlivosti ktorej boli zverené a otca ako povinného z vyživovacej povinnosti, a to od posledného rozhodnutia súdu. Naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca k obojm maloletým deťom rozhodnuté rozsudkom vydaným dňa 13.12.2017 vo veci spis. zn. 11P/73/2017. Uvedeným rozsudkom súd schválil dohodu rodičov.

8. Maloletý N. ku dňu podania návrhu a rozhodovania súdu prvej inštancie, rovnako ako v čase posledného rozhodnutia súdu, navštevoval 1. stupeň základnej školy. Bez toho, aby boli uňho okrem prirodzene zvýšených výdavkov z titulu inflácie, na ktorú súd vždy prihliada, tvrdené a preukázané nejaké iné nevyhnutné, odôvodnené výdavky (napríklad titulom zhoršenia zdravotného stavu a pod.), súd prvej inštancie podstatnú zmenu konštatovať nemohol. V zmysle rozhodovacej praxe súd prihliada len na podstatnú zmenu, a tá za posledné dva roky od posledného rozhodnutia u maloletého N. nenastala.

9. K opačnému záveru však súd prvej inštancie dospel u maloletej T., ktorá v čase posledného rozhodnutia navštevovala 1. stupeň základnej školy, avšak v čase podania návrhu a rozhodovania súdu prvej inštancie bola už žiačkou 2. stupňa základnej školy, čo je okolnosť považovaná súdmi všetkých inštancií za podstatnú, zakladajúcu dôvodnosť zvýšenia výživného. S touto zmenou sa zvýšili i jej odôvodnené potreby, výdavky. U maloletej T. matka tvrdila mesačné výdavky celkom vo výške 400,- eur. Takéto výdavky na dieťa vo veku maloletej T. súd prvej inštancie považoval za nadštandardné. Zaoberal sa preto jednotlivými výdavkami špecifikovanými matkou. Dokonca, vychádzajúc zo svojej rozhodovacej činnosti, zahrnul do týchto výdavkov napríklad výdavok na stravu doma i mimo školy nie v rozsahu tvrdených minimálnych 100,- eur, ale 150,- eur mesačne, čo predstavuje cca 5,- eur denne. Zohľadnil aj výdavok na okuliare 8,33 eur mesačne pri tvrdení, že ročne tento výdavok predstavuje okolo 100,- eur. Všetky ostatné tvrdené výdavky zohľadnil a dospel k výške zhruba 325,- eur mesačne. Výživné na maloletú T. preto zvýšil zhruba o 50 %, majúci za to, že v takomto rozsahu reálne k ich zvýšeniu mohlo dôjsť, a to i vzhľadom k veku maloletej, ktorá je vo vývine, vyžaduje väčšie výdavky na stravu, ošatenie, obuv, ale aj hygienu, nakoľko ide o dospievajúce dievča a podobne. Nedospel k záveru, že by bolo potrebné výživné zvýšiť vo vyššej výške.

10. Súd prvej inštancie sa zaoberal zmenou pomerov aj na strane oboch rodičov. Otec maloletých detí tvrdil, že v čase posledného rozhodnutia mal príjem z podnikania 800,- eur - 1.000,- eur. Vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že za posledné zdaňovacie obdobie, keďže otec netvrdil ani nepreukázal,

že by podal žiadosť o odklad podania daňového priznania za rok 2019, nemal za preukázané, že by otec tento príjem viac nedosahoval, resp. nemohol

a z akých dôvodov. Ustálil, že je v možnostiach a schopnostiach otca takýto príjem naďalej dosahovať. Vychádzajúc z účtovnej závierky za rok 2018 je navyše zrejmé, že výdavky zhruba vyše 16.000,- eur mali byť podľa tvrdení otca použité na kúpu hnutelných vecí, ktoré sú v jeho výlučnom vlastníctve, nakoľko boli zakúpené až po právoplatnosti rozvodu manželstva. To, či tieto veci otec využíva alebo nie, bolo podľa názoru súdu prvej inštancie bez relevancie, nemôže to byť na ťarchu maloletých detí. Pokiaľ nie je otec spokojný s podnikaním, toto mu nevynáša, musí uvedené riziko spojené s podnikaním znášať. Súd prvej inštancie vychádzal i z aktuálneho výpisu z Obchodného registra, z ktorého je zrejmé, že spoločnosť otca naďalej existuje, nezanikla. Otec tiež uviedol, že nezamestnáva žiadnu osobu, nemá dokonca ani výdavky titulom nájmu či iných réžii, keďže jeho spoločnosť sídli v mieste jeho bydliska. Dokonca možno uňho konštatovať pozitívnu zmenu v podobe zamestnania sa v NDS, a. s. s príjmom zhruba 800,- eur v čistom. Otec potvrdil, že má dokonca príležitostne, hoc nepravidelne, príjem aj z kultúrnej činnosti, je vlastníkom hnutelných vecí (vozidiel, pracovných nástrojov nemalej hodnoty), i nehnuteľností (pozemku). Avšak, na strane otca súd prvej inštancie zohľadnil fakt, že od počiatku sa sám podieľa na úhrade spoločných záväzkov, ktoré plní v rozsahu jednej polovice i za matku. Pokiaľ ale tvrdil, že matka by sa mala podieľať na úhrade a údržbe rodinného domu, tohto času to od matky nemožno požadovať, nakoľko v uvedenej nehnuteľnosti nežije. Otec však vo vzťahu k údržbe domu neprodukoval bližšie, konkrétnejšie tvrdenia či dôkazy. Uvedené tvrdenia napokon budú predmetom konania a dokazovania v spore o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vzhľadom k vyššie uvedenému bolo možné konštatovať, že príjem otca zo zamestnania v NDS a. s. pokryje výdavky titulom splácania spoločných záväzkov (pričom sa súd prvej inštancie v tomto smere stotožnil s tvrdením otca o potrebe ich plnenia, v nadväznosti na potrebu snahy predísť prípadnému speňaženiu majetku za nevýhodných podmienok, a teda k zhoršeniu majetkovej situácie, čo by nesporne nebolo v záujme ani matky ani maloletých detí). Preto podľa názoru súdu prvej inštancie z príjmu z podnikania môže hradiť ostatné výdavky, vrátane výživného. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa teda otcovi v komplexe nepodarilo preukázať, že by na jeho strane došlo k zhoršeniu situácie, či už v zárobkovej alebo majetkovej rovine. V dôsledku čoho zrejme ani návrh na zníženie výživného nepodal.

11. Vo vzťahu k pomerom na strane matky súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ matka tvrdí, že už dlhodobo zarába ledva minimálnu mzdu a s takýmto príjmom nie je spokojná, mala by sa pokúsiť o zmenu. Štát garantuje zamestnancom minimálnu mzdu. Matka nepreukázala, že si aktívne hľadá nejaké zamestnanie. Uviedla, že nad ukončením podnikania len premýšľa. Ak jej podnikateľská činnosť už dlhodobo nevynáša a nedosahuje zisk, možno hovoriť aj o určitom nezodpovednom prístupe. Práve aj v nadväznosti na výšku tvrdených nákladov na deti, ktoré je možno považovať za naozaj nadštandardné. V tomto smere sa súd prvej inštancie stotožnil s vyjadrením otca. Matka má síce nový výdavok titulom bývania (keďže nebolo preukázané žiadne z tvrdení rodičov o dôvode vzniku tohto výdavku, súd prvej inštancie sa ich tvrdeniami bližšie nezaoberal, vyhodnotil ho však za dôvodný, nakoľko nie je podľa jeho názoru možné od bývalých manželov vyžadovať spolužitie v jednej domácnosti, čo by nevyplývalo pozitívne ani na maloleté deti, pokiaľ vzťah medzi ich rodičmi nie je dobrý), ale naďalej má i záväzky voči peňažným ústavom, ktoré bez pochyb zatiaľ za ňu (v rozsahu jednej polovice) plní otec. Bolo možné preto konštatovať, že o polovicu výdavkov na spoločné záväzky sú teda v súčasnosti výdavky matky nižšie.

12. Výživné na maloletú T. preto súd prvej inštancie zvýšil od podania návrhu, od ktorého ku dňu rozhodovania vznikol nárok na splatné výživné. Súd prvej inštancie zohľadnil pomernú časť mesiaca júl 2019 (3 dni), následne 5 mesiacov roku 2019 a 6 mesiacov v roku 2020, keďže výživné na mesiac júl 2020 sa stane splatným až 15. júna 2020. Do výživného, ktoré by mal otec zaplatiť pri zvýšenom výživnom 180,- eur mesačne spolu vo výške 1.997,42 eur, súd prvej inštancie započítal úhrady bežného výživného 220,- eur za celé rozhodné obdobie (od podania návrhu do dňa rozhodovania), za mesiac júl 2020 opäť len pomernú časť. Tieto úhrady predstavovali spolu 1.331,62 eur. Rozdiel predstavuje splatné výživné vo výške 665,80 eur, ktoré súd prvej inštancie nepovažoval za uhradené. Pokiaľ otec preukazoval úhradu tábora maloletej T., sám sa bez pochyb vyjadril, že nešlo o jeho peňažné prostriedky, ale o peňažné prostriedky jeho rodiča, ktoré možno považovať za dar starého rodiča svojmu vnúčaťu. Ak vo vzťahu k ostatným tvrdeným výdavkom na kúpu hmotných vecí predložil komunikáciu s dcérou, táto bez dôkazov o kúpe vecí, ktoré boli predmetom komunikácie, nepostačovala. Otec listinné dôkazy (doklady o kúpe) nepredložil. Preto podľa názoru súdu prvej inštancie nebolo jednoznačne preukázané plnenie otca nad rámec výživného určeného v zmysle pôvodného rozhodnutia.

13. O trovách tohto konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

14. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výrokov I. a II. podal v zákonom určenej lehote odvolanie otec, ktorý navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že by návrh matky v časti o zvýšenie vyživovacej povinnosti k maloletej T. J. zamietol.

15. V podanom odvolaní otec namietal, že suma určeného výživného na maloletú T. 180,- eur je neprimerane vysoká vzhľadom na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Otec považoval za nesprávny záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom k tomu, že nebolo preukázané, že za posledné zdaňovacie obdobie, keďže otec netvrdil ani nepreukázal, že by podal žiadosť o odklad podania daňového priznania za rok 2019, nemal za preukázané, že by otec tento príjem viac nedosahoval, resp. nemohol a z akých dôvodov, súd prvej inštancie ustálil, že je v možnostiach a schopnostiach otca takýto príjem naďalej dosahovať. Súd prvej inštancie podľa otca nezobral do úvahy jeho tvrdenia o tom, že z podnikateľskej činnosti nemal žiaden príjem v roku 2019. Na pojednávaní dokonca uviedol, že od mája 2019 nevystavil žiadnu faktúru a za obdobie do mája 2019 vystavil len pár faktúr spolu v hodnote 200,- eur. V tomto kontexte otec k odvolaniu pripojil účtovnú závierku obchodnej spoločnosti Š-ATS, s.r.o. za rok 2019, z ktorej by mali vyplývať výnosy z hospodárskej činnosti spolu v sume 183,- eur a náklady na hospodársku činnosť v sume 20,- eur, a teda výsledok hospodárenia v sume 163,- eur. Otec súčasne spolu s odvolaním predložil daňové priznanie uvedenej obchodnej spoločnosti za rok 2019. Otec sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že z príjmu z podnikania môže hrať ostatné výdavky vrátane výživného. Z podnikateľskej činnosti žiaden príjem nevykazuje a jeho jediným príjmom je príjem zo zamestnania v Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. Z tohto príjmu hradí aj spoločné záväzky rodičov v sume 855,- eur mesačne. Zvýšenie výživného na maloletú T. má tak pre neho devastačné následky. Otec v ďalšom namietal, že okrem toho, že si riadne plnil doteraz určenú vyživovaciu povinnosť, podieľal sa na výžive maloletých detí aj nad rámec určenej sumy, formou nákupu hračiek, školských potrieb, spoločne absolvovaných výletov, návštev kina atď. Otec napokon poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach spis. zn. 8CoP/135/2016, spis. zn. 8CoP/475/2012 a Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 15CoP/67/2013 týkajúce sa určovania vyživovacej povinnosti rodiča v rozsahu, ktorá zodpovedá jeho možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom. Otec mal teda za to, že sú prvej inštancie pochybil vo viacerých otázkach, čo spôsobuje, že jeho konanie má iné vady [§ 365 ods. 1 písm. d) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)]. Súd prvej inštancie tiež na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a súčasne nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

16. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo do jeho výroku III., podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. zmenil a uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého N. J. sumou 200,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 29.07.2019 a v spojení s týmto aj zmenil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie.

17. Matka namietala záver súdu prvej inštancie o neopodstatnení zvýšenia výživného na maloletého N.. Poukázala na znenie ust. § 62 ods. 1 a 2 a § 75 ods. 1 ZoR a zásady zmeny rozhodnutí o výživnom, teda že určené výživné je možné zmeniť len v prípade podstatnej zmeny pomerov, či už na strane oprávneného alebo povinného (§ 78 ods. 1 ZoR). Mala za to, že týmito zásadami sa súd prvej inštancie v prípade maloletého N., na rozdiel od maloletej T., dôsledne neriadil. Obe maloleté deti žijú v spoločnej domácnosti a ich oprávnené potreby sú do istej miery totožné. Za posledné obdobie od posledného určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému N. súdom došlo podľa matky k jednej zásadnej podstatnej zmene. Ako osoba, do ktorej osobnej starostlivosti boli obe maloleté deti zverené, musela v priebehu uvedeného obdobia opustiť spoločnú domácnosť s otcom v spoločnom rodinnom dome a nájsť si náhradné bývanie. Bol jej pridelený sociálny byt v obci H.. Musí tak uhrádzať nájomné v sume 179,- eur mesačne a tiež náklady spojené s jeho užívaním. V úhrne tieto náklady zodpovedajú na jednu osobu sume 80,- až 90,- eur mesačne. O tieto náklady sa preukázateľne zvýšili odôvodnené potreby maloletého N., čo dostatočne odôvodňuje zmenu výšky výživného. Výdavky na maloletého N. sa tiež zvýšili z dôvodu, že podrástol a v súvislosti so stravou, ošatením. Matka v ďalšom uviedla, že nie menej dôležitou skutočnosťou je to, že u otca za uvedené obdobie došlo v jeho príjmovej situácii k pozitívnej zmene v podobe príjmu zo zamestnania v Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. Otec dokonca potvrdil, že má príležitostne príjem aj z kultúrnej činnosti a je vlastníkom hnutelných vecí nemalej hodnoty, ako i pozemku. Situácia otca sa zlepšila, a to z jediného primárneho dôvodu, ktorý vo svojej podstate zapríčinil i zhoršenie a tak závažnú zmenu pomerov na strane maloletých detí, že boli a sú nútené v súčasnom stave zabezpečovať svoje nevyhnutné potreby okrem iného aj prijímaním finančnej podpory od svojich starých rodičov, ktorí sú už v dôchodkovom veku s obmedzeným príjmom. Týmto primárnym dôvodom je práve vystaňovanie sa matky zo spoločného domu rodičov. Otec naopak naďalej v plnej miere užíva túto nehnuteľnosť, dokonca s novou partnerkou a spolu s jej maloletými deťmi, ktoré osoby

užívajú danú nehnuteľnosť bez toho, aby matke alebo otcovi poskytovali nejakú náhradu. Náklady si otec navyše uplatňuje v rámci firemných nákladov, keďže má v predmetnej nehnuteľnosti miesto podnikania. Súčasťou nehnuteľnosti je i veľkokapacitná garáž, ktorá je zariadená vybavením v rozsahu menšieho autoservisu. V tomto objekte otec naďalej vykonáva podnikateľskú činnosť ako v minulosti, avšak s tým rozdielom, že toho času prevádzkuje túto činnosť neoficiálne. Takto naďalej profituje z majetku, ktorý bol zakúpený zo spoločných prostriedkov rodičov. S ohľadom na tvrdenia otca je nereálne, aby jeho matka (dôchodkyňa) a jeho sestra (invalidná dôchodkyňa) prevádzkovali spoločnosť, ktorá je vedená dnes na matku otca a následne podporovali príspevkami otca rádovo v tisícoch eur a otec ako osoba, ktorá má možnosti a schopnosti, sa nechal takto financovať. Konanie otca má tak jediný účel, a to zakryť jeho skutočné aktivity a príjem. Iba prevádzkové náklady hospodárskej činnosti spoločnosti boli za rok 2018 vo výške 16.600,- eur, čo je štvornásobok ročného príjmu matky.

18. Matka ďalej vo vyjadrení k odvolaniu otca proti rozsudku súdu prvej inštancie zotrvala na argumentácii uvedenej v jej odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolanie otca považovala za účelové, selektívne vytrhávajúce jednotlivou preukázané skutočnosti z celkového kontextu. Matka v ďalšom tvrdila, že otec prostredníctvom obchodnej spoločnosti Š-ATS, s.r.o. neprestal s výkonom podnikateľskej činnosti, čo malo byť preukázané fotodokumentáciou okolia domu a odstavnej plochy. Je to zrejme aj z používania odťahového vozidla. V tomto kontexte matka ďalej zopakovala svoje tvrdenia v odvolaní, že otec takto na jej úkor využíva spoločný majetok, čím sa bezdôvodne obohacuje. Okrem toho matka poukázala na to, že na adrese ich rodinného domu sídli tiež obchodná spoločnosť S.J. Company, s.r.o., ktorej jedinou spoločníčkou a konateľkou je matka otca. Matka vyjadrila svoje pochybnosti o tom, kto vlastne reálne vykonáva podnikateľskú činnosť tejto obchodnej spoločnosti a kto je konečným užívateľom výhod v nej. Pokiaľ ide o otcov tvrdené plnenia nad rámec jeho vyživovacej povinnosti, matka potvrdila, že deti od otca prijali plnenia maximálne v hodnote 200,- eur, avšak bolo to v období niekoľkých rokov. Ide teda o sumu minimálnu a zanedbateľnú. Matka mala tak za to, že v danom prípade u oboch maloletých detí došlo k podstatnej zmene pomerov, čo odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k oboch maloletým deťom.

19. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky k jeho odvolaniu uviedol, že sa nemožno stotožniť s tvrdeniami matky o tom, že obchodná spoločnosť S.J. Company, s.r.o. slúži na utajenie jeho skutočných aktivít a príjmov. Z výpisu z obchodného registra jednoznačne vyplýva, že jediným spoločníkom a konateľom je jeho matka N. J.. Tvrdenia matky, že je príjemcom prostriedkov tejto obchodnej spoločnosti sú nepreukázané, nepodložené a v hypotetickej rovine. Skutočnosť, že jeho matka je dôchodkyňa a sestra invalidná dôchodkyňa nevyklúčujú, že môžu prevádzkovať uvedenú obchodnú spoločnosť. Ide teda len o snahu matky umelo navyšovať jeho príjmy. V ďalšom otec uviedol, že matke nikdy neznemožňoval užívať spoločný majetok, ale bolo to jej slobodné rozhodnutie opustiť rodinný dom. On však hradí všetky záväzky v súvislosti s predmetnou nehnuteľnosťou, na ktorých sa matka nijakým spôsobom nepodieľa. Napokon otec v kontexte námietok matky, ktorá popiera jeho príspevky nad rámec určeného výživného na maloleté deti, poukazoval na sms komunikáciu s maloletou T., z ktorej vyplýva, že s deťmi komunikuje a neplní si vyživovaciu povinnosť len poukazovaním určeného výživného matke, ale aj zakupovaním i hmotných vecí maloletým deťom v podobe darčiek, oblečenia, hračiek a pod. podľa ich potrieb.

20. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky proti rozsudku súdu prvej inštancie namietal, že matka v odvolaní neuviedla žiaden zákonný odvolací dôvod na podanie odvolania, a teda bol toho názoru, že neplnila svoju zákonnú povinnosť (§ 363 CSP) v stanovenej lehote 15 dní (§ 365 ods. 3 CSP), čo predstavuje dôvod na odmietnutie odvolania. Pokiaľ ide o rozsudok súdu prvej inštancie v matkou napadnutom rozsahu, otec považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne.

21. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca k jej odvolaniu, ako aj k vyjadreniu otca k jej vyjadreniu k odvolaniu otca uviedla, že zotrváva na svojej dovtedajšej argumentácii v celom rozsahu. Uvedené vyjadrenia otca neobsahujú žiadne nové relevantné skutočnosti. Jeho argumentácia v celom konaní je založená na subjektívnom rozporovaní preukázaných skutočností a nepreukázaných tvrdeniach. K námietke otca, že jej odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody, na ktorých doplnenie ju napokon ani nevyzval súd prvej inštancie v zmysle ust. § 62 CMP, matka ustálila dôvody odvolania ako odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

22. Otec v reakcii na predošlé podanie matky zdôraznil, že sa stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie len v časti, ktorú odvolaním napadla matka. Inak zásadne len zopakoval svoju predošlú argumentáciu.

23. Kolízny opatrovník neprodukoval v odvolacom konaní žiadne vyjadrenie a odvolaciemu súdu neboli predložené už ani žiadne ďalšie podania účastníkov.

24. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), po zistení, že odvolanie matky, ako aj otca bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), subjektom na to oprávneným (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) - matkou, ktorej návrh bol čiastočne zamietnutý a

teda bolo rozhodnuté v jej neprospech a otcom, voči ktorému bolo návrhu matky čiastočne vyhovené a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu podľa ust. § 65 CMP, t. j. v celom rozsahu (keďže išlo o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu podľa § 23 ods. 2 v spojení s § 111 a nasl. CMP) s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a rozsudok súdu prvej inštancie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP a s § 2 ods. 1 CMP), konštatujúc nedôvodnosť odvolania matky vo výroku III. ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil a súčasne konštatujúc dôvodnosť odvolania otca vo výrokoch I. a II., ako aj v závislom výroku IV. o náhrade trov konania podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Úvodom odvolací súd v reakcii na námietky otca o absencii odvolacích dôvodov v odvolaní matky považuje za potrebné uviesť, že odvolanie matky obsahuje odvolacie dôvody. Nie je povinnosťou účastníka civilného mimosporového konania právne kvalifikovať odvolacie dôvody [poukazom na ust. § 365 ods. 1 a 2 CSP, resp. § 62 ods. 1 CMP], keďže v zmysle čl. 7 CMP sa úkony účastníka posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Rovnako nesprávna bola argumentácia otca, ak tento namietal, že matka mohla v zmysle ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody meniť alebo dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody totižto v zmysle ust. § 62 ods. 2 CMP meniť alebo dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Napokon, ak by odvolanie neobsahovalo odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 3 CMP). Uvedenú argumentáciu otca tak považoval odvolací za zjavne neopodstatnenú.

26. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so zásadnými skutkovými a právnymi závermi, na ktorých súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie vo výroku III., t. j. v rozhodnutí o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého N., založil. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého N., vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie je v tejto jeho časti vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

27. Súčasne odvolací súd preskúmal i námietky matky uvedené v jej opravnom prostriedku a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné. Žiada sa dodať, že odvolací súd, ktorý nebol viazaný ani rozsahom odvolania (§ 65 CMP, keďže konanie bolo možné začať aj bez návrhu § 23 ods. 2 v spojení s § 111 a nasl. CMP) a ani odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP) nevzhliadol ani naplnenie iných odvolacích dôvodov mimo tých, ktoré namietla matka vo svojom opravnom prostriedku.

28. Vo všeobecnosti odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že platná právna úprava vyživovacej povinnosti rodičov k deťom (§ 62 ods. 1 ZoR) je založená na rovnakom postavení muža (otca) a ženy (matky). Obaja rodičia tak majú povinnosť prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov (§ 62 ods. 2 veta prvá ZoR). Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumejú sa nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby rodiča, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Z hľadiska vyživovacej povinnosti je podstatné, ako sa prejavia v reálnych schopnostiach dosahovania príjmu. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 1Cz 27/1968 zo dňa 30.09.1968 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 5/1969). Majetkové pomery rodiča umožňujú komplexne posúdiť celkovú situáciu, životnú úroveň rodiča pre potreby výživného, keďže príjmové pomery samy osebe neposkytujú úplný obraz o situácii povinného rodiča. Rodič totiž nemusí mať žiadny preukázateľný príjem, disponuje však značnými majetkovými podstatami. Za takýchto okolností súd určí výživné a je vecou povinného rodiča, aby ich speňažením z výťažku alebo inak zabezpečil výživné (inak je to pri bežnom rozsahu majetkových pomerov rodiča). Majetkové pomery charakterizuje vlastníctvo nehnuteľností (pozemky, domy, byty, rekreačné chaty, ich počet, reálna potreba a možnosť využitia povinným vrátane získavania výnosov z nich, prípadne dôvod ich nevyužívania na výnosy), cenných papierov, obchodných podielov, vkladov v bankách, iných hnuťelných vecí (motorové vozidlá, luxusné športové vybavenie, zbierky, cennosti, elektronika), ako aj celkový životný štandard (dovolenky, životné náklady). Nejde o zásah do vlastníckeho práva povinného rodiča,

ktorý môže vlastniť neobmedzené majetkové podstaty, ale len o posúdenie jeho majetkových pomerov vo vzťahu k plneniu prioritnej vyživovacej povinnosti. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodiča je potrebné prihliadnuť aj vtedy, ak sa rodič vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako je potrebné prihliadať aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodič na seba berie. Obligatórnym zákonným hľadiskom je tiež osobný výkon starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 ZoR). Uvedené konanie sa chápe ako určitá hodnota, ktorá sa pri určovaní výživného nemôže nebrať do úvahy. Hoci zákon používa termín „prihliada sa“, osobnú starostlivosť nepochybne kladie na roveň finančnému zabezpečeniu výživy. Miera, v akej treba prihliadať na osobnú starostlivosť o dieťa v rámci plnenia vyživovacej povinnosti, sa mení podľa veku dieťaťa, resp. jeho zdravotného stavu. Najvýznamnejší podiel bude predstavovať pri deťoch najnižšieho veku, kde je osobná starostlivosť najnáročnejšia. V tomto období podľa okolností konkrétneho prípadu môže osobná starostlivosť úplne vyvážiť peňažné plnenie vyživovacej povinnosti zo strany druhého rodiča. S vývojom dieťaťa sa mení skladba starostlivosti o dieťa (pribúda školská dochádzka, záujmy, voľný čas dieťaťa), na druhej strane sa dieťa stáva samostatnejšie, čo je dôvodom, pre ktorý podiel osobného výkonu starostlivosti na vyživovacej povinnosti klesá.

29. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 5 veta prvá ZoR). Toto pravidlo však nemožno vykladať absolútne, teda tak, že výživné by malo mať prednosť pred akýmkoľvek výdavkami rodiča, čo je vyjadrené v druhej vete ust. § 62 ods. 5 veta druhá ZoR, v zmysle ktorého pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Takýmito výdavkami môžu byť záväzky z prevzatých úverov a pôžičiek, ktoré neboli použité rodičom k uspokojovaniu jeho primeraných životných potrieb, ktoré by súčasne zodpovedali aj životnej úrovni dieťaťa. Preto napr. výdavky rodiča spojené so zabezpečovaním primeranej úrovne jeho bývania (splátky hypotekárneho úveru) nie sú výdavkami, ktoré by nebolo potrebné vziať do úvahy pri posudzovaní schopností, možností a majetkových pomerov rodiča. Všeobecne teda platí, že výživné by nemalo byť určené tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z tohto dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti.

30. Na strane druhej rozsah vyživovacej povinnosti rodiča je limitovaný odôvodnenými potrebami dieťaťa (§ 75 ods. 1 ZoR), pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 2 veta druhá ZoR). Odôvodnené potreby dieťaťa sú rôzne podľa okolností konkrétneho prípadu, sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote, výšky eventuálnych vlastných príjmov a pod. Avšak odôvodnené potreby dieťaťa neurčujú len tieto okolnosti, sú bezprostredne ovplyvňované i schopnosťou a možnosťou rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých nevyhnutných potrieb, nutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov veľmi široké, sú odôvodnenými tiež ďalšie potreby dieťaťa, ktoré nie sú nevyhnutné, ale - práve so zreteľom napr. k veku a zdravotnému stavu dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkové uplatnenie v spoločenskom živote - prospešné všestrannému vývoju dieťaťa vo vyspelej spoločnosti. Ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať tiež aj tvorbu úspor. (§ 63 ods. 3 ZoR). Toto poňatie odôvodnených potrieb je v súlade so zásadou úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov, v intenciách tejto zásady sú odôvodnené potreby dieťaťa (a tiež rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu) mimo iné aj odrazom rôznej životnej úrovne rodičov, danej spravidla spoločenskou dôležitosťou ich práce. Je určite spravodlivé, ak - vzhľadom k tomuto poňatiu odôvodnených potrieb rozhodnutie súdu o rozsahu vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu vyjadrí zásadu úmernosti životnej úrovne dieťaťa životnej úrovni rodičov (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 5Cz 112/1965 zo dňa 03.12.1965 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 14/1966).

31. Procesné zásady určujú, že pre rozhodovanie súdu je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP). Súd teda nemôže prihliadať na skutočnosti, ktoré možno očakávať alebo ktoré nastanú po vyhlásení rozhodnutia. Zákonným pravidlom pri rozhodovaní o výživnom je, že ide o plnenie v opakujúcich sa dávkach uhrádzaných neskôr za skutkových podmienok, ktoré sa v čase rozhodovania nedali predvídať. Vychádza sa z teoretického predpokladu, že sa podstatne nezmenia. V dôsledku rôznych okolností sa však reálne podmienky postupom času spravidla odlišujú od skutkových podmienok, z ktorých rozhodnutie súdu vychádzalo. Preto nie je žiaduca nezmeniteľnosť súdneho rozhodnutia vychádzajúceho z už neexistujúcich predpokladov. Jednorazová úhrada výživného sa neujala z dôvodu spotrebného charakteru vyživovacej povinnosti, neopomenuteľné je hľadisko hospodárnosti konania, keďže nie je možné, aby o každej splátke výživného rozhodoval súd osobitne.

Vzhľadom na takúto konštrukciu ZoR v ust. § 78 (rovnako procesný predpis - ust. § 121 CMP) ustanovuje osobitný mechanizmus nápravy (ktorý nemožno využiť pri iných právoplatných rozhodnutiach) pre prípady, keď sa skutkový stav odchyľil od podmienok daných pri rozhodnutí, ako výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí. Rozsudky o výživnom sú prípadmi *clausula rebus sic stantibus* (výhrada, že sa nezmenia podmienky, na základe ktorých súd určil rozsah plnenia) a prostredníctvom tejto úpravy sa umožňuje prelomenie prekážky *res iudicata* na základe preukázanej zmeny pomerov odôvodnenej už uvedenými skutočnosťami. Zmenu pomerov možno vymedziť ako podstatnú a závažnú zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu, ktorá môže byť na strane oprávneného, ako aj povinného, nie zmeny krátkodobého charakteru. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane niektorého z rodičov (strata zamestnania, závažné ochorenie, získanie podstatne výhodnejšieho zamestnania a pod.), ako aj zmenu pomerov na strane dieťaťa, najmä jeho potrieb (vek, štúdium, zdravotný stav a pod.). Ust. § 78 ods. 1 ZoR umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj vo vzťahu k dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu.

32. Z hľadiska skutkových podkladov pre rozhodnutie je procesný súd v konaní o výžive maloletého podľa ust. § 111 ods. 1 písm. c) CMP povinný zisťovať skutočný stav veci (§ 35 CMP) a vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci (§ 37 CMP). Procesný súd tak nie je limitovaný dôkaznými návrhmi účastníkov, ako je tomu zásadne v sporovom konaní podľa ust. § 185 CSP.

33. Matka sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zmeny posledného rozhodnutia súdu (Okresného súdu Čadca č. k. 11P/73/2017-185 zo dňa 13.12.2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.01.2018) o určení vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti, T. J. a N. J., a to tak, že otcovi by bola určená zvýšená vyživovacia povinnosť k maloletej T. zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur a k maloletému N. zo sumy 100,- eur na sumu 200,- eur, a to s účinnosťou od podania návrhu (t. j. odo dňa 26.07.2019, teda nie, ako to uviedol súd prvej inštancie dňa 29.07.2019, k tomu viď potvrdenie o prijatí návrhu na č. l. 19 spisu). Návrh odôvodnila v zásade tým, že od posledného rozhodovania súdu o určení vyživovacej povinnosti otca došlo k zmene pomerov na strane maloletých detí. Táto zmena pomerov mala byť vyvolaná tým, že maloletá T. navštevuje druhý stupeň základnej školy a maloletý N. prvý stupeň základnej školy, v dôsledku čoho sa zvýšili nevyhnutné náklady na pokrývanie ich vzdelávacieho procesu. S postupom veku oboch maloletých detí sa zvyšujú taktiež náklady na zabezpečenie stravovania, hygieny, ošatenia, obuvi, záujmov a aktivít oboch maloletých detí. Rovnako je potrebné prihliadať na rast spotrebiteľských cien. U maloletej T. sú vyžadované i zvýšené výdavky na jej zdravotnú starostlivosť (okuliare). Napokon matka poukazovala na to, že z dôvodu ukončenia života v spoločnej domácnosti s otcom jej vznikli zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením bývania jej a maloletých detí v nájomnom byte.

34. Matka v podanom odvolaní namietala, že súd prvej inštancie pri závere o tom, že na strane maloletého N. nedošlo k zmene pomerov, neprihliadal na to, že v súvislosti so zabezpečením bývania maloletého matke vznikli náklady cca v sume 80,- až 90,- eur mesačne (ako jedna tretina nájmu a celkových nákladov spojených s užívaním bytu), keďže matka musela opustiť spoločnú domácnosť, ktorú viedla pred tým s otcom. Odvolací súd vo vzťahu k tejto námietke matky poukazuje na to, že už v čase posledného rozhodnutia súdu, ktorou bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom, matka s deťmi nebývala s otcom v spoločnej domácnosti (viď návrh na rozvod manželstva a vyjadrenie matky k nemu nachádzajúce sa v pripojenom spise Okresného súdu Čadca spis. zn. 11P/73/2017), pričom nepochybne v súvislosti so zabezpečením bývania musela vynakladať určité náklady. Ak odvolací súd vezme do úvahy skutočnosť, že aj v súvislosti s bývaním v nehnuteľnosti, v ktorej pred tým rodina spoločne žila, bolo potrebné vynakladať peňažné prostriedky, na ktorých musela participovať aj matka, nebolo možné dospieť k záveru, že došlo k podstatnej zmene potrieb maloletých detí z hľadiska zabezpečovania ich bývania. Navyše na spoločnú nehnuteľnosť rodičov sa okrem bežných výdavkov spojených s užívaním nehnuteľnosti viažu aj určité záväzky (hypotéka), ktoré v čase rozhodovania súdu prvej inštancie uhradil výlučne otec. Uvedené zohľadnil aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (odsek č. 18 odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie).

35. Pokiaľ matka namietala, že od posledného rozhodovania súdu, ktorou bola určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom, došlo k podstatnej zmene v nákladoch maloletého N. spojených so zabezpečením jeho stravovania, ošatenia a obuvi, hygieny a pod., odvolací súd sa ani s touto jej argumentáciou nestotožnil. V konaní neboli preukázané také individuálne skutkové okolnosti, ktoré by k tomuto záveru mohli viesť.

36. Určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritéria na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Je preto namieste konštatovanie, že v takto vysoko individuálnej otázke (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade a nezotrvávajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (uznesenie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4Cdo/148/2019 zo dňa 25.09.2019).

37. Možno pripustiť, že vo všeobecnosti k podstatnej zmene (nárastu) v odôvodnených potrebách dieťaťa dochádza až v určitom vývinovom období, napr. pri prechode do veku jeho puberty. V čase rozhodnutia Okresného súdu Čadca vo veci spis. zn. 11P/73/2017 mal maloletý N. 7 rokov, pričom v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie bol vo veku 9 a pol roka (teda ešte nie pubertálny vek). A preto ani toto všeobecné hľadisko nebolo možné v súdnej veci u maloletého N. zohľadniť. Práve toto bol aj rozdiel v otázke posudzovania zmeny pomerov na strane maloletej T. a maloletého N., keďže práve maloletá T., oproti času posledného rozhodovania súdu, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k nej (maloletá mala 9 a pol roka), sa dostala do pubertálneho veku (12 rokov), kedy vo všeobecnosti prichádza v dôsledku dospievania dieťaťa k zvýšeným nákladom spojeným s uspokojovaním jeho odôvodnených potrieb. To bol aj s určitosťou dôvod preto, aby v tejto otázke súd prvej inštancie posudzoval zmenu pomerov odlišne na strane maloletej T. a na strane maloletého N., čo matka v podanom odvolaní tiež neopodstatnene namietala. Dôvodnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti rodiča k jednému dieťaťu neznamena bez ďalšieho dôvodnosť zvýšenia vyživovacej povinnosti tohto rodiča k druhému dieťaťu, keďže otázka podstatnej zmeny pomerov na strane oprávnených detí musí byť vo vzťahu ku každému z nich posudzovaná individuálne.

38. Napokon ak matka poukazovala na príjmové možnosti otca v súvislosti s tým, že oproti času posledného rozhodovania súdu, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k obom maloletým, došlo u neho k pozitívnej zmene prejavujúcej sa v ďalšom príjme z pracovného pomeru v Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s., ani túto odvolaciu argumentáciu matky nepovažoval v kontexte dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého N. odvolací súd za opodstatnenú. Keďže u maloletého N. nebola konštatovaná podstatná zmena v jeho odôvodnených potrebách, prípadná skutočnosť vyššieho príjmu otca oproti predošlému obdobiu sama o sebe nepostačuje na to, aby došlo k zvýšeniu jeho vyživovacej povinnosti k maloletému N., pokiaľ u otca zároveň nedošlo k zvýšeniu jeho životnej úrovne, na ktorej má právo dieťa participovať (§ 62 ods. 2 veta druhá ZoR). Navyše sa odvolaciemu súdu zohľadniac skutočnosť, že otec pracuje u zamestnávateľa Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s. v pracovnom pomere (vyplýva z oznámenia a potvrdenia zamestnávateľa otca o priemernom zárobku otca na č. l. 41 a 42 spisu) javí, že logicky s ohľadom na rozsah odpracovaného času u tohto zamestnávateľa otec s určitosťou nemôže dosahovať rovnaký príjem z osobného podnikania, ako by tomu bolo v situácii, kedy by sa venoval výlučne podnikaniu. Pokiaľ matka vyjadрила v odvolaní pochybnosti o tom, že otec svoje skutočné príjmy skrýva, či kráti, je paradoxné, že ona sama v daňovom priznaní za rok 2018 (viď na č. l. 58 spisu) uvádzala príjmy z podnikania vo výške 45.348,81 eur a výdavky spojené s podnikaním vo výške 45.156,69 eur, pričom tak vykázala zisk z podnikania pred zdanením v sume 192,12 eur. Je teda nanajvýš otázne, z akých príjmov teda matka uhradza svoje „súkromné“ výdavky. Tvrdenia matky, že je to iba za pomoci jej príbuzných, navyše v dôchodkovom veku s obmedzeným príjmom, ostali v konaní nepreukázané.

39. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd považoval odvolanie matky proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku III. za nedôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým bol zamietnutý návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého N. J., ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil.

40. Odvolací súd v ďalšom preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a II., ktoré napadol svojím odvolaním otec, dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa vyššie uvedenými všeobecnými zásadami určovania vyživovacej povinnosti rodičov k deťom a posudzovania podstatnej zmeny pomerov neriadil.

41. Ako už bolo konštatované, u maloletej T. došlo nepochybne od času posledného rozhodovania súdu, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otca k nej, k prechodu maloletej do pubertálneho veku, s

čím sú vo všeobecnosti spojené vyššie náklady na zabezpečovanie jej odôvodnených potrieb. Uvedené deklaroval aj súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí, aj keď túto skutočnosť vyjadril prechodom maloletej z prvého stupňa základnej školy na druhý stupeň základnej školy. Súd prvej inštancie sa však dôsledne nezaoberal posudzovaním individuálnych otázok, pokiaľ ide o posúdenie zmeny v odôvodnených potrebách maloletej T.. Túto zmenu (rozumej oproti času posledného rozhodovania súdu o určení vyživovacej povinnosti otca k nej) ani s určitosťou nekvantifikoval. Individuálne súd prvej inštancie kvantifikoval len jeden výdavok, ku ktorému malo u maloletej T. od rozhodovania Okresného súdu Čadca vo veci spis. zn. 11P/73/2017 za posledné obdobie dôjsť, a to výdavok na okuliare v sume 8,33 eur mesačne. Žiada sa však podotknúť, že z dokazovania nevyplýva, či k zhoršeniu zraku u maloletej a v tejto súvislosti k potrebe nákupu dioptrických pomôcok (okuliarov) došlo až po rozhodnutí Okresného súdu Čadca vo veci spis. zn. 11P/73/2017, alebo tento stav len pretrváva. Súčasne sa javí odvolaciemu súdu ako nadhodnotené, aby zodpovedalo odôvodneným potrebám maloletej vynakladať ročne sumu 100,- eur na nákup novým okuliarov, a to bez toho, aby u nej zraková vada progredovala.

42. Súčasne možno vytknúť súdu prvej inštancie, že sa nedôsledne zaoberal posudzovaním zmeny pomerov na strane oboch rodičov, teda zmeny v ich možnostiach, schopnostiach a majetkových pomeroch. V kontexte už uvedenej logickej nemožnosti dosahovania rovnakého príjmu otca z osobného podnikania v minulosti, kedy nebol zamestnaný (neberúc do úvahy jeho pracovnoprávny vzťah s obchodnou spoločnosťou, ktorej je jediným spoločníkom a konateľom) a za situácie keď je zamestnaný v „riadnom“ pracovnom pomere, nebolo možné dospieť k záveru, aby otec dosahoval popri príjme zo závislej činnosti (pracovného pomeru) naďalej rovnaký príjem z osobného podnikania. Súd prvej inštancie v ďalšom nesprávne nerozlišoval skutočnosť, že otec tým, že je spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti s ručením obmedzeným (Š-ATS, s.r.o.) nevykonáva podnikateľskú činnosť, pretože túto vykonáva táto obchodná spoločnosť, ako samostatný právny subjekt odlišný od fyzickej osoby jeho spoločníka, či konateľa (otca). Konateľ spoločnosti môže mať potom príjem z výkonu funkcie konateľa, ak takáto odplata bola medzi ním a obchodnou spoločnosťou dohodnutá. Spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným má právo podieľať sa na zisku spoločnosti. Ak spoločnosť zisk nevytvorí, spoločník nemá voči spoločnosti žiaden takýto nárok. Súčasne tak bolo potrebné rozlišovať medzi (osobným) majetkom otca a majetkom obchodnej spoločnosti, ktorej je otec spoločníkom, čo súd prvej inštancie rovnako dôsledne nerozlišoval. Ak teda obchodná spoločnosť, ktorej je otec jediným spoločníkom, nedosahuje zisk, bolo by potrebné prinajmenšom sa zaoberať tým, akú hodnotu má obchodný podiel otca v tejto spoločnosti, t. j. akú hodnotu má miera účasti otca na čistom obchodnom imaní spoločnosti a z tejto speňažiteľnej hodnoty ako majetku otca pri posudzovaní jeho majetkových pomeroch vychádzať. Vzhľadom k určitým skutkovým tvrdeniam matky sa súd prvej inštancie ani dôsledne nevysporiadal s otázkou, či a v akom rozsahu sa otec osobne podieľa na podnikaní iných osôb (napr. obchodnej spoločnosti S.J. Company, s.r.o.) a aký príjem z toho dosahuje, resp. by mohol dosahovať. Rovnako sa súd prvej inštancie nezaoberal ani otázkou, aké príjmy otec dosahoval, resp. bolo v jeho možnostiach dosahovať a aké boli jeho majetkové pomery v čase rozhodnutia Okresného súdu Čadca vo veci spis. zn. 11P/73/2017, aby tak mohol potom kvalifikovane posúdiť zmenu pomerov na jeho strane. Ak aj súd prvej inštancie prihliadal u otca na možnosť dosahovania príjmov z umeleckej činnosti, nezaoberal sa otázkou, či takéto príjmy otec nedosahoval aj v čase posledného rozhodovania o určení jeho vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Za účelom objasnenia uvedených otázok súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie v dostatočnom rozsahu (§ 35, § 36 CMP).

43. Na strane matky sa súd prvej inštancie nevysporiadal s potencialitou jej príjmov, hoc konštatoval, že je od matky pri dlhodobom stave, kedy jej príjem z podnikania nedosahuje takmer ani minimálnu mzdu, možné požadovať, aby sa zamestnala. Bolo na mieste, aby sa súd prvej inštancie sústredil na posúdenie otázky, aký príjem by mohla dosahovať matka, ak by sa zamestnala v zamestnaní, zodpovedajúcom ňou dosiahnutej pracovnej kvalifikácii a či to situácia na trhu práce umožňuje (§ 75 ods. 1 ZoR). Uvedené skutkové zistenia by potom porovnal so stavom, kedy bola naposledy súdom určená vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom. Ak by tento stav dostatočne nevyplýval z obsahu spisu Okresného súdu Čadca spis. zn. 11P/73/2017, bolo namieste vykonať dokazovanie aj v tomto smere. Odvolací súd poukazuje súčasne v kontexte toho, že matka má príjmy z inej ako závislej činnosti (podnikania na základe živnostenského oprávnenia na viacero premetov podnikania, vid' výpis zo živnostenského registra na č. I. 197 spisu) aj na ust. § 63 ods. 1 a 2 ZoR, podľa ktorého rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomeroch a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu,

súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval. Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva, že by súd prvej inštancie postupoval podľa ust. § 63 ods. 1 a 2 ZoR.

44. Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2M Cdo 4/2009 zo dňa 27.04.2010).

45. V nadväznosti na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd prvej inštancie síce použil správnu právnu normu, ale ju nedôsledne aplikoval na zistený skutkový stav [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Súčasne súd prvej inštancie neaplikoval na súdený prípad ust. § 63 ods. 1 a 2 ZoR. V dôsledku tohto súčasne nevykonal dôkazy na zistenie skutočného stavu (§ 62 ods. 1 CMP) a súčasne skutkové závery vyvozené súdom prvej inštancie navyše nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP). Nebolo účelné, vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania vo vyššie naznačenom smere, tento nedostatok odstraňovať odvolacím súdom, a preto odvolací súd podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP napadnutý rozsudok zrušil vo výrokoch I. a II., ako aj v závislom výroku IV. o náhrade trov konania a podľa ust. § 391 ods. 1 CSP v spojení s ust.

§ 2 ods. 1 CMP vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

46. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP), bude dôsledne skúmať zmenu pomerov na strane maloletej T., ako aj oboch povinných rodičov v naznačenom smere odvolacím súdom, za týmto účelom vykonaná potrebné dokazovanie na zistenie skutočného stavu veci (§ 36 CMP), a to jednak dôkazmi produkovanými účastníkmi (vrátane dôkazov predložených v odvolacom konaní), ako aj dôkazmi zabezpečenými ex offo a nanovo rozhodne. V neposlednom rade sa súd prvej inštancie vysporiada aj s námietkami otca súvisiacimi s jeho tvrdeniami o plneniach vyživovacej povinnosti nad doposiaľ určený rozsah. Prítom však bude potrebné uvážiť, či nešlo len o príležitostné plnenie, ktoré by svojou povahou neprekračovalo výdavky, ktoré nemožno na výživné započítať preto, že išlo o bežné darčeky či iné podobné plnenie, ktoré nesmerovalo k uspokojovaniu odôvodnených potrieb maloletej (k tomu rozsudok Najvyššieho súdu ČSR spis. zn. 5Cz/10/1966 zo dňa 04.03.1966 publikovaný v Zbierke stanovísk najvyšších súdov a rozhodnutí súdov ČSSR č. 5 ročník 1966 pod č. 44).

47. V zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP napokon súd prvej inštancie rozhodne v novom rozhodnutí aj o trovách tohto odvolacieho konania.

48. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) [§ 421 ods. 2 CSP].

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) [§ 422 ods. 1 CSP].

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) [§ 428 CSP]. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.